

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент міжнародного бізнесу

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Код та назва спеціальності, галузь знань	D3 Менеджмент D Бізнес, адміністрування та право
Тип та назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Менеджмент»
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова компонента (ОК-7)
Курс, семестр викладання	1 курс, 1 семестр
Трудомісткість навчальної дисципліни	6 кредитів ЄКТС (180 академічних годин), з них: денна (очна) форма навчання: лекц. – 30 год., практич. зан. – 36 год., самост. роб. – 114 год.; заочна форма навчання: лекц. – 16 год., практич. зан. – 20 год., самост. роб. – 144 год.
Мова викладання	Українська
Кафедра	Менеджменту та маркетингу
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій

Розробники силабусу

СТАНІСЛАВИК Олена В'ячеславівна,
професор кафедри менеджменту та маркетингу
доктор економічних наук, професор

E-mail: elenastanislavyk@ukr.net

Консультації: вівторок з 13⁰⁰ до 14⁰⁰ год.,
кабінет 324 (головний корпус)

Мета дисципліни	– формування у майбутніх менеджерів системи спеціальних знань і практичних навичок щодо прийняття і виконання управлінських рішень у сфері міжнародного бізнесу.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	ЗК-3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. СК-1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів. СК-4. Здатність до ефективного використання ресурсів організації СК-5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління. СК-10. Здатність до управління організацією та її розвитком.
Програмні результати навчання	ПРН-1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах. ПРН-3. Проектувати ефективні системи управління організаціями. ПРН-6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність. ПРН-7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті. ПРН-8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією; ПРН-12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом). ПРН-13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Міжнародний бізнес: сутність, види та тренди розвитку	Поняття міжнародного бізнесу та його еволюція. Види міжнародної підприємницької діяльності. Сучасні тренди розвитку міжнародного бізнесу.
Тема 2. Організаційно-правові форми функціонування суб'єктів міжнародного бізнесу	Компанія як головний суб'єкт міжнародної підприємницької діяльності. Міжнародні корпорації в системі міжнародного бізнесу. Сучасні організаційно-правові форми функціонування суб'єктів міжнародного бізнесу.
Тема 3. Посередники у міжнародному бізнесі	Сутність, роль та особливості міжнародної посередницької діяльності. Посередники у міжнародному бізнесі. Характеристика посередників у міжнародному бізнесі залежно від обсягів наданих повноважень.
Тема 4. Інфраструктура міжнародного бізнесу	Особливості інфраструктури міжнародного бізнесу. Сприятливий підприємницький клімат як показник розвитку інфраструктури міжнародного бізнесу. Роль логістики в інфраструктурі міжнародного бізнесу. Міжнародні організації як складова інфраструктури міжнародного бізнесу.

Тема 5. Економічне середовище міжнародного бізнесу. Світові центри ділової активності	Міжнародний бізнес та його основні детермінанти внутрішнього та зовнішнього середовища. Значення та параметри оцінки економічного середовища міжнародного бізнесу. Світові центри ділової активності.
Тема 6. Правові, технологічні та політичні аспекти міжнародного бізнесу	Правове середовище міжнародного бізнесу. Технологічний вектор розвитку міжнародного бізнесу. Детермінанти політичного середовища міжнародного бізнесу.
Тема 7. Крос-культурні аспекти міжнародного бізнесу	Поняття культури. Елементи культури. Підходи до класифікації культур. Урахування культурних особливостей у веденні міжнародного бізнесу.
Тема 8. Інструменти глобального та державного регулювання міжнародного бізнесу	Специфіка національного регулювання міжнародного бізнесу. Види міждержавного регулювання міжнародного бізнесу.
Тема 9. Зовнішньоторговельні операції як вид міжнародного бізнесу. Сутність і структура зовнішньоторговельного контракту	Поняття «зовнішньоторговельна операція»: основні види та значення. Суть та послідовність здійснення зовнішньоекономічних операцій. Сутність і структура зовнішньоторговельного контракту.
Тема 10. Лізингові операції у системі міжнародного бізнесу	Економічний зміст міжнародного лізингу. Види міжнародного бізнесу та їх сутнісна характеристика. Лізингові платежі: сутність, класифікація. Методика формування лізингових платежів.
Тема 11. Форми і види міжнародної інвестиційної діяльності	Сутність міжнародної інвестиційної діяльності. Класифікація міжнародних інвестицій. Прямі іноземні інвестиції. Портфельні міжнародні інвестиції. Інвестиційний клімат.
Тема 12. Електронна комерція у сфері міжнародного бізнесу	Поняття електронної комерції та її місце в міжнародному бізнесі. Сучасні види і моделі е-комерції. Переваги та недоліки функціонування е-комерції. Електронна та традиційна комерція: порівняльна характеристика. Перспективи розвитку е-комерції в міжнародному контексті.

Тема 13. Транснаціональний бізнес та міжнародні стратегічні альянси	Сутність поняття «транснаціональна корпорація». Причини транснаціоналізації фірм. Етапи еволюції транснаціональної діяльності фірм. Сутність і види міжнародних стратегічних альянсів. Загальні властивості міжнародних стратегічних альянсів. Мотиви створення міжнародних стратегічних альянсів.
Тема 14. Маркетингова діяльність у міжнародному бізнесі	Сутність та специфіка міжнародного маркетингу. Міжнародні маркетингові дослідження. Сегментація світового ринку. Вибір зарубіжних ринків. Моделі та стратегії виходу фірми на зовнішній ринок. Міжнародний маркетинговий комплекс
Тема 15. Механізм виходу українського бізнесу на міжнародний ринок	Детермінанти конкурентних переваг українських підприємств на міжнародному ринку. Стратегії виходу на міжнародний ринок.

Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

Інтерактивні	<ul style="list-style-type: none"> • Дискусії в малих групах та модерація міжнародних кейсів. • Мозковий штурм щодо глобальних управлінських викликів. • Рольові ігри (переговори між міжнародними партнерами, вирішення конфліктів).
Практичні	<ul style="list-style-type: none"> • Аналіз реальних бізнес-кейсів міжнародних компаній. • SWOT-аналіз міжнародних компаній. • Розробка стратегій виходу на нові ринки. • Моделювання структури міжнародного бізнесу (використання інструментів BCG, PESTEL, Porter's Five Forces). • Створення презентацій та звітів щодо ефективності міжнародних управлінських рішень.
Методи дистанційного навчання	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок здобувачів вищої освіти з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Google Meet, Zoom та ін. ▪ Онлайн дискусії; ▪ Індивідуальне і групове консультування (викладач дає додаткові роз'яснення щодо виконання завдань через чати та e-mail-надсилання); ▪ Квізи (проведення бліц-опитування із застосуванням Google Форм) тощо.

Стратегія оцінювання результатів навчання

Змістовий контент результатів навчання з дисципліни	Результати навчання з дисципліни «Менеджмент міжнародного бізнесу», які здобувач вищої освіти може продемонструвати та які можна ідентифікувати, оцінити й виміряти, відповідають вимогам 7 рівня НРК, що передбачає: Знання – здобувач вищої освіти демонструє глибокі теоретичні знання у сфері міжнародного бізнесу, зокрема: принципи функціонування глобального ринку, інструменти міжнародного стратегічного планування, специфіку управління транснаціональними корпораціями, методи аналізу зовнішнього середовища, міжнародне правове та етичне регулювання,
--	---

а також сучасні тенденції цифрової трансформації в міжнародному менеджменті.

Уміння/навички – застосовує здобуті знання для вирішення складних управлінських завдань у міжнародному середовищі; формує стратегії виходу на нові ринки; проводить оцінку ризиків, здійснює міжнародний маркетинговий та фінансовий аналіз; управляє проектами транснаціонального масштабу; приймає стратегічні рішення з урахуванням глобальних викликів та міжкультурної специфіки.

Комунікація – вміє ефективно комунікувати з міжнародними партнерами; аргументовано представляє управлінські рішення перед зацікавленими сторонами в мультикультурному середовищі; веде ділові переговори, дотримуючись протоколів і норм міжнародного бізнес-етикету; володіє навичками написання звітів, презентацій та стратегічних документів іноземною мовою.

Відповідальність та автономія – виявляє високий рівень ініціативності, лідерства та здатності до прийняття самостійних рішень в умовах складності й непередбачуваності глобального ринку; усвідомлює вплив управлінських рішень на стійкість і репутацію організації на міжнародній арені; дотримується норм професійної етики та відповідальності перед глобальним бізнес-середовищем.

Критерії оцінювання

Академічні успіхи здобувачів вищої освіти в межах даної дисципліни оцінюються за бально-рейтинговою шкалою (максимальна кількість – 100 балів), що прийнята в ДУІТЗ, з обов'язковим переведенням кількості балів в оцінки за національною шкалою та за шкалою ECTS.

Відмінно (А) – від 90 до 100 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі або не менше 90% завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни.

Дуже добре (В) – від 82 до 89 балів – здобувач вищої освіти досить повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань допускаються при цьому окремі несуттєві неточності. Правильно вирішив 80-89% письмових завдань.

Добре (С) – від 74 до 81 балів – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 74-81% письмових завдань.

Задовільно (D) – від 64 до 73 балів – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але з не зовсім глибоким та всебічним аналізом, обґрунтуванням та аргументацією, з недостатнім використанням необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі неточності та помилки. Правильно вирішив 64-73% письмових завдань.

Задовільно (Е) – від 60 до 63 балів – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

	<p>Правильно вирішив 60-63% письмових завдань.</p> <p>Незадовільно з можливістю повторного складання (FX) – від 35 до 59 балів – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, стисло без аргументації та обґрунтування викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, поверхово розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив 35-59% письмових завдань.</p> <p>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (F) – від 0 до 34 балів – здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не у змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив 1-34% письмових завдань.</p>
Форма та методи контролю начальных досягнень	<p>У межах вивчення дисципліни передбачено три основні види контролю: поточний, підсумковий та семестровий (академічний).</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і спрямований на перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання завдань з теми, що вивчається. У процесі поточного контролю оцінюється: активність здобувача вищої освіти під час практичних занять; якість виконання індивідуальних завдань; результати контрольних робіт; рівень опрацювання матеріалу під час самостійної роботи.</p> <p>До основних форм поточного контролю належать: усне або письмове опитування, виконання практичних вправ, тестування, розв'язання кейсів, презентація результатів індивідуальних завдань.</p> <p>Підсумковий контроль – це накопичена сума балів, отриманих здобувачем вищої освіти за результатами засвоєння навчального матеріалу протягом семестру (включаючи поточну та самостійну роботу).</p> <p>До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які за результатами поточного оцінювання набрали не менше 60 балів.</p> <p>Семестровий (академічний) контроль здійснюється у формі екзамену. Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється на основі суми балів, набраних за результатами підсумкового контролю, та оцінки за екзаменаційне тестування або інші форми підсумкової перевірки знань, передбачені робочою програмою.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою.</p>

Політика навчальної дисципліни

Відвідування	Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни відповідно до академічного розкладу. Водночас присутність на практичних заняттях та участь у контрольних заходах (зокрема, екзамені) є обов'язковою. Важливим елементом навчального процесу є своєчасне та якісне виконання індивідуальних завдань у межах самостійної роботи, передбаченої навчальною програмою дисципліни.
Дотримання принципів академічної доброчесності	Підготовка всіх завдань, письмових робіт та інших форм навчальної діяльності в межах дисципліни здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, з дотриманням принципів академічної доброчесності. Викладач має право застосовувати програмні та технічні засоби для перевірки робіт на предмет дотримання академічної доброчесності, у тому числі на наявність ознак плагіату.
Умови зарахування пропущених занять	Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни дозволяється здійснити до початку екзаменаційної сесії. Процедура відпрацювання узгоджується індивідуально з викладачем відповідно до графіку його консультацій.

Рекомендовані джерела інформації

Базова література

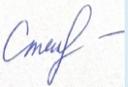
- Дунська А.Р., Кузнєцова К.О. Менеджмент міжнародної діяльності підприємств: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 154 с. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/31593/1/MMDP.pdf>
- Міжнародний бізнес: навч. посіб. / за заг. ред. Т.В. Орехової, М.В. Савченко. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 464 с. URL: <https://r2.donnu.edu.ua/items/6d8d1aab-0acc-4d11-8b4d-2e821aaaab88>
- Міжнародний менеджмент: підручник / за ред. д.е.н., професора А.І. Крисоватого, д. е. н., професора Р. Є. Зварича. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 508 с. URL: <http://dSPACE.wunu.edu.ua/handle/316497/52451>.
- Міжнародний бізнес: навч. посіб. / за заг. ред. Т.В. Орехової, М.В. Савченко. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. 464 с.
- Дунська А.Р., Кузнєцова К.О. Менеджмент міжнародної діяльності підприємств: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 154 с. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/31593/1/MMDP.pdf>.
- Колодійчук А.В., Чобаль Л.Ю., Молнар О.С., Данило С І. Транснаціональні корпорації в таблицях і схемах: навч. посіб. Львів, 2020. 182 с. URL: https://dSPACE.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/59260/1/2019_4_A4_v3.pdf.
- Тарасенко С.В., Петрушенко Ю.М. Міжнародний бізнес: навч. посіб. Суми: Сумський державний університет, 2021. 222 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/83673/1/Petrushenko_business.pdf.

Методичні рекомендації та розробки викладачів дисципліни

- Менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності (для магістрів): навч. посіб. / К.В. Ковтуненко, О.М. Коваленко, О.В. Станіславик та ін.; за ред. К.В. Ковтуненко. Київ: «Центр учбової літератури», 2018. 505 с.
- Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / Ю.Г. Козак, М.А. Заєць, О.В. Станіславик та ін.; за ред. Ю.Г. Козака, М.А. Зайця. Одеса: «Плутон», 2016. 352 с.

Інформаційні ресурси

- Митний кодекс України: Закон України від 13 березня 2012 р. № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
- Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
- Про іноземні інвестиції: Закон України від 13 березня 1996 р. № 93/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр#Text>
- Про валюту і валютні операції: Закон України від 21 червня 2018 р. № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
- Про міжнародні договори України: Закон України від 29 черв. 2004 р. № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
- Єдиний державний вебпортал відкритих даних. URL: <https://data.gov.ua>
- Державна митна служба України: офіційний вебсайт. URL: <https://customs.gov.ua>
- Міністерство економіки України: офіційний вебсайт. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>

Рік введення силябусу – 2025 р.	Затверджено рішенням кафедри менеджменту та маркетингу (Протокол № 11 від 27.06.2025 р.)	
	В.о. завідувача кафедри	 Людмила ГАЛАН
	Гарант освітньої програми	 Тетяна ТАРДАСКІНА
	Викладач:	 Олена СТАНІСЛАВИК